

College van Burgemeester & Wethouders
van de gemeente Nederweert
Raadhuisplein 1
6031 VR Nederweert

Betreft: Artikel 41 vragen inzake huisvesting arbeidsmigranten

Ospel, 3 februari 2023

Geacht college,

Tijdens de raadsvergadering van 19 juli jl. en tijdens het bezoek van de gouverneur op 7 december jl. heeft onze fractie haar zorgen geuit over tekst die in de [beleidsregel omgekeerde werking: woon- en leefklimaat](#) staat over het huisvesten van arbeidsmigranten. De [vijfde herziening](#) van deze beleidsregel is gepubliceerd op 30 november 2022.

Op vragen van de GroenLinks-fractie tijdens de raadsvergadering van 20 december jl. deelde de wethouder mee er geen problemen mee te hebben als agrariërs die zouden stoppen met het huisvesten van vee, over zouden stappen op het huisvesten van arbeidsmigranten. Deze opvatting vormde voor onze fractie aanleiding aandacht te vragen voor de regelgeving in Nederweert omtrent de huisvesting van arbeidsmigranten. In het daaropvolgende presidium bleek er geen draagvlak te zijn om de huisvesting van arbeidsmigranten te agenderen.

Vanuit deze achtergrond heeft onze fractie de volgende Artikel 41 vragen geformuleerd inzake de huisvesting van arbeidsmigranten.

1. Op pagina 1 van de beleidsregel omgekeerde werking lezen wij onder Ad 1. Geluid:

Huisvesting arbeidsmigranten

Daar waar er sprake is van een (te realiseren) woongelegenheden voor arbeidsmigranten dient er ter plaatse van deze woning voldaan te worden aan de normen zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit zoals dat van toepassing is voor de omliggende bedrijven. Daar waar er bedrijven zijn gelegen met geluidsnormen in de Wabo-vergunning, en deze normen strenger zijn dan de normen zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit, dient er aan de normen uit de Wabo-vergunning voldaan te worden. De geluidsbelasting van de veehouderij waartoe de huisvesting behoort wordt in de akoestische beoordeling niet meegenomen.

Wat is het doel van de laatste zin in bovenstaand citaat?

2. Op pagina 2 van de beleidsregel omgekeerde werking lezen wij in de eerste alinea onder Ad 2. Geur:

Huisvesting arbeidsmigranten

Daar waar er sprake is van een (te realiseren) woongelegenheden voor arbeidsmigranten dient er ter plaatse van deze woning voldaan te worden aan het gestelde in de Wet geurhinder en veehouderij en de daarop gebaseerde geurverordening. Hierbij wordt de geuremissie van het bedrijf dat in hetzelfde bouwblok als de plattelandswoning is gelegen achterwege gelaten.

Wat is het doel van de laatste zin in bovenstaand citaat?

3. Op pagina 2 van de vijfde herziening beleidsregel omgekeerde werking lezen wij in de tweede alinea onder Ad 2. Geur:

De woongelegenheid van arbeidsmigranten wordt hierbij gelijkgesteld aan een bedrijfswoning, omdat de arbeidsmigranten werkzaam zijn binnen het bedrijf. Hiermee hebben ze dezelfde bescherming als een medewerker die de bedrijfswoning bewoont. Bescherming tegen geur van het eigen bedrijf is namelijk wettelijk geregeld volgens de Arbeidsomstandighedenwet, niet via het bestuursrechtelijke vergunningspoot. Huisvesting van arbeidsmigranten die op andere bedrijven werkzaam zijn, is gelijkgesteld aan het beschermingsniveau van een burgerwoning.

Maar op pagina 2 van de vierde herziening van de beleidsregel omgekeerde werking lezen wij in de tweede alinea onder Ad 2. Geur:

De woongelegenheid van arbeidsmigranten wordt hierbij gelijkgesteld aan een bedrijfswoning, omdat de arbeidsmigranten werkzaam zijn binnen het bedrijf. Hiermee hebben ze dezelfde bescherming als een eventuele knecht die in de bedrijfswoning woont.

De GroenLinks-fractie concludeert uit deze tekstuele aanpassing dat het college zichzelf herkend heeft in de kritiek die onze fractie geuit heeft op het gebruik van het woord 'knecht' in de vierde herziening van de beleidsregel. Echter, het verbaast ons dat bovenstaande aanpassing is doorgevoerd zónder dat hierover besluitvorming heeft plaatsgevonden in de raad.

Wij hebben hierover twee vragen:

- a. **Gebeurt het vaker dat tekst in een beleidsregel wordt aangepast zonder dat deze aanpassing ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad?**
 - b. **Is in de aangepaste tekst rekening gehouden met de rechterlijke uitspraak dat cumulatieve geurbelasting op woningen boven de 19,4 ou/m³ in strijd is met het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens?**
4. Op pagina 3 van de vijfde herziening van de beleidsregel omgekeerde werking lezen wij onder Ad 3. Fijnstof:

Woning arbeidsmigranten

Daar waar er sprake is van een (te realiseren) woongelegenheid voor arbeidsmigranten dient er ter plaatse van deze woning voldaan te worden aan het gestelde in de Wabo, de Wet milieubeheer en de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007. Hierbij wordt de fijnstof emissie van het bedrijf dat in hetzelfde bouwblok als de huisvesting is gelegen achterwege gelaten, voor zover het gaat om arbeidsmigranten met een arbeidsrelatie met dit bedrijf.

Van fijnstof wordt algemeen bekend verondersteld dat het een schadelijk effect heeft op de gezondheid van mensen.

Wat is het doel van de laatste zin in bovenstaand citaat?

5. Op pagina 3 van de beleidsregel omgekeerde werking lezen wij onder Ad 4. Bodem:

Huisvesting arbeidsmigranten

Daar waar er sprake is van een (te realiseren) woongelegenheid voor arbeidsmigranten dient beoordeeld te worden of er sprake is van een gewijzigde functie. Indien er al sprake is van een woonfunctie is het niet noodzakelijk om de bodemkwaliteit te beoordelen. Indien er een wijziging plaatsvindt in de gebruiksfunctie dient de bodemkwaliteit te worden beoordeeld. De mate waarin dit onderzoek moet plaatsvinden, kan van situatie tot situatie verschillend zijn. Dit is afhankelijk van welke functiewijziging er plaatsvindt.

Waarom is er speciaal voor huisvesting arbeidsmigranten tekst opgenomen over bodemonderzoek?

6. Op pagina 3 van de beleidsregel omgekeerde werking lezen wij onder Ad 5. Externe Veiligheid:

Huisvesting arbeidsmigranten

Daar waar er sprake is van een (te realiseren) woongelegenheid voor arbeidsmigranten dient er ter plaatse van deze woning onderzocht te zijn of er geen strijd ontstaat met de regelgeving betreffende externe veiligheid. Bij deze toetsing wordt wel rekening gehouden met het aanwezige bedrijf en de daarvoor aanwezige installaties (o.a. propaantank) binnen hetzelfde bouwblok.

Waarom is er speciaal voor huisvesting van arbeidsmigranten tekst opgenomen over externe veiligheid?

7. Op pagina 3 van de beleidsregel omgekeerde werking lezen wij onder Ad 6. Gezondheid niets over de huisvesting van arbeidsmigranten.

Waarom is er wél tekst opgenomen over een aanvaardbaar woon- en leefklimaat van arbeidsmigranten op het gebied van geluid, geur, fijnstof, bodem en externe veiligheid, maar niets over gezondheid?

8. Wij hebben begrepen dat in de gemeente Weert bij kamergewijze verhuur aan arbeidsmigranten exact dezelfde criteria van toepassing zijn als bij een burgerwoning. De GroenLinks-fractie waardeert het beleid in Weert beter dan het beleid in Nederweert omdat wij in de veronderstelling leven dat jurisprudentie aangeeft dat arbeidsmigranten enkel in een bedrijfswoning gehuisvest mogen worden als er (a) sprake is van één huishouden en als er (b) afdoende aannemelijk gemaakt is dat het voor de bedrijfsvoering noodzakelijk is dat er 24 uur per dag, 7 dagen per week, iemand op het bedrijf aanwezig moet zijn.

Hierover hebben wij de volgende vragen:

- Waarom staat het college kamergewijze verhuur aan arbeidsmigranten in Nederweert onder bepaalde voorwaarden wél toe in een bedrijfswoning?**
- Deelt u de zorgen van onze fractie over de juridische houdbaarheid ten aanzien van de gebruikte tekst in de door Nederweert gepubliceerde beleidsregel omgekeerde werking: woon- en leefklimaat over het huisvesten van arbeidsmigranten?**
- Hoe verhoudt het beleid in Nederweert zich tot het beleid in bijvoorbeeld de gemeente Someren, Leudal, of Peel en Maas?**

9. Op pagina 4 van de [beleidsnotitie huisvesting internationale werknemers 2020 gemeente Nederweert](#) lezen wij onder 4.2 Eengezinswoningen, plattelandswoningen en bedrijfswoningen:

Deze categorie omvat eengezinswoningen en plattelandswoningen voor zover deze niet worden bewoond door 'reguliere' huishoudens (conform de definitie zoals in bijlage 1 is opgenomen). Voor wat betreft bedrijfswoningen worden hier de bedrijfswoningen bedoeld die niet op een bedrijventerrein gelegen zijn. Voorbeelden daarvan zijn bedrijfswoningen bij agrarische bedrijven of horecabedrijven.

Voorwaarden

Naast de basisuitgangspunten gelden de volgende locatiespecifieke voorwaarden:

- er dienen zich minimaal vier hoofdgebouwen waar geen internationale werknemers zijn gehuisvest te bevinden tussen twee huisvestingsvoorzieningen voor internationale werknemers;
- een initiatief waarbij twee aaneengesloten eengezinswoningen deel uitmaken van één huisvestingsvoorziening voor maximaal 5 personen is eveneens toegestaan; bij 6 of meer personen geldt de afstandsregel van 10 meter, zoals opgenomen in de basisuitgangspunten;
- woningen met een gebruiksoppervlakte kleiner dan 110 m² mogen niet gebruikt worden ten behoeve van het verdelen in onzelfstandige eenheden;
- in bedrijfswoningen waarin internationale werknemers van het eigen bedrijf worden ondergebracht, alsmede in plattelandswoningen, geldt de milieuhinder (van het eigen bedrijf) niet als belemmering, met uitzondering van fijnstof;
- huisvesting in kampeermiddelen of stacaravans is niet toegestaan.

Planologische regeling/procedure

Voor wijziging van het gebruik van bestaande gebouwen dient een passende planologische procedure te worden doorlopen waarmee kan worden afgeweken van het planologisch geregelde gebruik van bestaande gebouwen.

Hoe verhoudt de tekst over fijnstof bij (4.2.) d. in het citaat hierboven zich tot eerdergenoemde citaten over geluid, geur, fijnstof uit de beleidsregel omgekeerde werking: woon- en leefklimaat?

10. Op pagina 4 van de [beleidsnotitie huisvesting internationale werknemers 2020 gemeente Nederweert](#) lezen wij onder 4.3 Operationele agrarische bedrijven:

Bij operationele agrarische bedrijven (dat zijn bedrijven die op het moment van de aanvraag in werking/operationeel zijn) is in het bestemmingsplan 'Buitengebied' al een regeling opgenomen om bij omgevingsvergunning af te wijken van het bestemmingsplan voor de tijdelijke (dus aan een seizoen dan wel oogstperiode gebonden) huisvesting van internationale werknemers van hetzelfde bedrijf. Dit is de 'agrarische georiënteerde' regeling die stamt uit de tijd dat huisvesting van internationale werknemers nagenoeg uitsluitend op agrarische bedrijven plaatsvond. Deze regeling voor tijdelijke huisvestingsvoorzieningen blijft, met de daaraan verbonden voorwaarden, gehandhaafd in het bestemmingsplan. Deze wordt in het vervolg van deze paragraaf dan ook niet verder besproken.

Wat wordt toegevoegd via deze beleidsnotitie is het realiseren van permanente (dat wil zeggen: permanente bebouwing, niet voor permanent verblijf) huisvestingsvoorzieningen voor alle internationale werknemers (ofte wel: werkzaam op het eigen bedrijf of elders). Dit betekent meer 'intensiteit' voor de omgeving omdat deze huisvesting het hele jaar door wordt gebruikt. In de meeste gevallen zal het daarbij gaan om grotere voorzieningen dan de regeling voor tijdelijke huisvesting, waarmee dientengevolge ook grotere investeringen en hogere beheerkosten gemoeid zijn.

Voorwaarden:

Naast de basisuitgangspunten gelden de volgende locatiespecifieke voorwaarden:

- a. de huisvesting vindt primair plaats in de bestaande bebouwing. Indien op een bedrijfskavel geen of onvoldoende voor bewoning geschikte of geschikt te maken bebouwing beschikbaar is, is uitbreiding dan wel nieuw op te richten bebouwing toegestaan, met dien verstande dat bij oprichting van nieuwe bebouwing dit enkel is toegestaan middels toepassing van de in de 'Aanvullende structuurvisie nieuwe bebouwing in het buitengebied' (vastgesteld d.d. 27.03.2012) of diens rechtsopvolger opgenomen sloopregeling en mits passend bij de bestaande bedrijfsgebouwen. Dit kan er ook toe leiden dat voor hergebruik van bestaande bebouwing sloop verplicht wordt gesteld. In alle gevallen dient sprake te zijn van een goede landschappelijke inpassing van de bebouwing en het aangrenzend terrein alsmede een adequate hemelwaterafvoer (afkoppeling). Dit betekent dat uitbreiding dan wel nieuwbouw uitsluitend mogelijk is indien sprake is van te slopen bebouwing.
- b. de behoefte aan deze huisvestingsvoorziening (ook voor internationale werknemers die niet op het eigen bedrijf werkzaam zijn) dient te worden aangetoond;
- c. de wooneenheden mogen het gehele jaar worden gebruikt;
- d. de huisvestingsvoorziening mag nooit het dichtstbijzijnde gevoelig object worden ten opzichte van een veehouderij, tenzij de afstand minimaal 400 meter bedraagt;
- e. huisvesting in kampeermiddelen of stacaravans is niet toegestaan;
- f. extra aandacht voor milieuaspecten (waaronder milieubelasting van het agrarische bedrijf zelf) vanwege de bedrijfsongebondenheid van (een deel van) de werknemers.

Hierover hebben wij twee vragen:

- a. **Aan de hand van welke criteria stelt het college vast of de in het citaat hierboven bij (4.3.) b. genoemde behoefte aan een huisvestingsvoorziening afdoende is aangetoond?**
- b. **Bedoelt u met de tekst bij (4.3.) f. dat milieubelasting van het agrarische bedrijf zelf niet relevant is als er in een bedrijfswoning arbeidsmigranten wonen die een arbeidsrelatie hebben met het betreffende agrarische bedrijf?**
- c. **Indien ja, bent u zich ervan bewust dat u – zeker in de huidige woningmarkt - arbeidsmigranten op deze wijze dubbel afhankelijk maakt van hun werkgever en dat het risico op uitbuiting hierdoor groeit?**

11. In ingekomen brief 2022-11-25 lezen wij dat gemeenten verhuurders enkel toestemming mogen geven voor de verhuur aan arbeidsmigranten indien de werkgevers zich verplichten om alle EU-werknemers in de eigen taal te informeren over hun rechten en over de procedure om die rechten ook te verkrijgen. De gemeente kan deze verantwoordelijkheid ook zelf invullen.

Hierover hebben wij twee vragen:

- a. **Hoe controleert het college of werkgevers/huisvestingsorganisaties uitvoering geven aan hun verantwoordelijkheid om aan de Nederlandse en Europese wetgeving aangaande inclusie van EU-werkers/burgers te voldoen? (Wie controleert, naar aanleiding waarvan, op welke wijze, en hoe vaak?)**
- b. **Wat doet het college zelf om arbeidsmigranten uit de EU in hun eigen taal te wijzen op hun rechten?**

12. Op 19 februari 2021 heeft Gedeputeerde Staten een [Collegiebrief inzake nota internationale werknemers en het flankerend beleid, brief GS van 19-2-2021 \(GS 2021-3213\)](#) gestuurd. In deze brief lezen wij dat de 'Brandbrief Huisvesting Arbeidsmigranten' van ondernemend Limburg geresulteerd heeft in de Intentieverklaring 'Ontwikkelen van een visie op en aanpak en realisatie van huisvesting voor arbeidsmigranten' die in 2020 door - onder meer - de gemeente Nederweert ondertekend is. Deze intentieverklaring stelt vast dat arbeidskrachten uit het buitenland nodig zijn, en dat daarom een klimaat moet worden geschapen waarin internationale werknemers zich ook welkom voelen.

In dezelfde brief formuleert Gedeputeerde Staten, onder verwijzing naar het rapport "Geen Tweederangsburgers – Aanbevelingen om misstanden bij arbeidsmigranten in Nederland tegen te gaan", onder meer de volgende aanbevelingen:

- a. Zicht krijgen op arbeidsmigratie door het verbeteren van de registratiesystemen en de dienstverlening aan arbeidsmigranten.
- b. Meer en betere kwaliteit huisvesting voor arbeidsmigranten, onder meer door de eisen van de bestaande keurmerken (Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) en Stichting Normering Flexwonen (SNF) aan te scherpen en te integreren.
- c. Gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten verbeteren zonder afhankelijk te zijn van de werkgever. Arbeidsmigranten blijven vaak onnodig lang rondlopen met klachten en ook de toegang tot de zorg zelf is een probleem.
- d. Goed toezicht en goede handhaving is essentieel om naleving van de regelgeving te bevorderen en misstanden tegen te gaan. De handhaving en het toezicht op regelgeving rondom arbeidsmigranten moeten verbeterd worden.

Hierover hebben wij twee vragen:

- a. **Wat doet het college om een klimaat te scheppen waarin internationale werknemers zich welkom voelen in Nederweert?**
- b. **Welke initiatieven heeft het college genomen om**
 - a. **de registratiesystemen en de dienstverlening te verbeteren?**
 - b. **de kwaliteit van de huisvesting te verbeteren?**
 - c. **de gezondheid en het welzijn van arbeidsmigranten te verbeteren?**
 - d. **toezicht en handhaving op naleving van de regelgeving te bevorderen en misstanden tegen te gaan?**

Onze fractie verzoekt u om op elke vet gedrukte vraag afzonderlijk te reageren.

Met vriendelijke groet,

Marieke Manders,
fractievoorzitter GroenLinks Nederweert